

DO MAKEDONIE, PAVLE!

Původ materiálu

Hrubantová Dagmar, upraveno Drahomírou Duškovou Havlíčkovou

Pořadí v lekci

18

1. MOTIVAČNÍ UVEDENÍ DO PŘÍBĚHU

a) pro **mladší** školní věk:

Kudy jste dneska p?išly do kostela? Chodíte pokaždé stejnou cestou anebo jich je víc a vy si m?žete vybrat? (Je-li pro vás nemožné použít příměru cesty do kostela, pak vymyslete jiné cílové místo)

Když jdeme na výlet, je to podobné. Víme-li, kam máme dorazit, nemusíme jít všichni po stejné cest?.

b) pro **starší** školní věk:

Ukažte dětem rybu (obrázek nebo nálepku na auto, i v jiné podobě).

Děti se zeptejte: *Už jste tento symbol n?kde vid?ly? Víte, co znamená?A pro? práv? ryba?*

(Ryba odkazuje na rybáře, na rybáře lidí, a tento symbol byl jedním z prvních, který křesťané používali. Je v ní též zašifrováno vyznání víry, že Ježíš Kristus je Boží syn a Spasitel.)

Existují jiná znamení, podle kterých se poznají k?es?ané?

c) pro **Theofila**:

S každým dvouverším v dnešním příběhu nastává změna děje, místa, času. Proto mi v něm jako motiv pro Theofila nejsilněji asi zaznívá na jedné straně Pavlova plánovaná misijní cesta a na straně druhé nepředpověditelnost situace. Na začátku Pavlovy cesty byl plán s kým, kam, kudy. Na konci ale vůbec nevadí, že se podle plánu vše neuskutečnilo, protože na druhou stranu cesta nebyla marná (např. Lydie). Proto mohl Theofil přijít k Lukášovi

s otázkou, jestli je nutné, abychom při misii měli nějaký plán, jak pevně držet všechno ve svých rukou, aby se dostavil kýžený cíl?

2. POZNÁMKY K TEXTU A JEHO KATECHETICKÉ VYUŽITÍ

- **Barnabáš** vyzvedl **Pavla** z Tarsu a poté pozval do Antiochie. Zpočátku byl zřejmě vůdčí osobností on. Nyní se však jejich cesty rozcházejí. Pavel odmítá vydat se na cestu s Janem Markem, který je sice doprovázel na první misijní cestě, ale záhy opustil a vrátil se do Jeruzaléma. Víme o něm, že pocházel ze zámožné rodiny a v domě jeho matky Marie se shromažďovali učedníci k modlitbám (Sk 12,12), dle Ko 4,10 byl Barnabášovým bratrancem. Barnabáš s Pavlem byli počítáni mezi „učitele a proroky antiochenského sboru“ (13,1) a Pavel zřejmě v Janovi Markovi neviděl toho dostatečně způsobilého pro tuto práci. Později si k sobě vybírá Silase (15,32), se kterým se zřejmě naopak v mnoha věcech shodoval.

Celý příběh nám Lukáš vypráví též proto, abychom si uvědomili, že jakékoliv neshody, i ty personální, lze uprostřed společenství církve řešit.

- dvouverším o **obřezání Timotea** (16,1) chce zřejmě Lukáš zdůraznit Pavlův ohled na tamější židy a o to víc aby pak vynikl jeho pozdější odklon od tohoto postoje.

- Pavel chce navštívit města, kterými procházel při první **misijní cestě** (15,36). Své plány však nyní nemůže uskutečnit, zabraňuje mu v tom Duch svatý (16,6), popřípadě Duch Ježíšův (v.7). Dělá nakonec to, co neplánoval. Na základě vidění, změny směr: Makedonie. Lukáš tím chce podtrhnout, že to nebyla Pavlova svévole, kdo ho přivedl do Evropy, nýbrž Boží plán (9,15) a zároveň poukázat, že se cesty Petra a Pavla definitivně rozešly (viz Gal 2,7a9). Pavel pak káže kdekoliv, nejen v synagógách, např. na modlitebném místě mezi hradbami (v. 12) ve Filipech, tam, kde se shromažďovali lidé očekávající zvěst. Vypadá to tedy, že nemluvil k náhodně shromážděným nebo na stadionu k masám.

- Pavel zvěstuje všem, všem tedy i ženám. Těm se v tehdejší společnosti nedostávalo stejných práv a zacházení jako mužům. A když **Lydie** (v.14n) otevře své srdce Bohu a je s celým svým domem pokřtěna, vystoupí její postava i v porovnání s věstkyní (v.16n) z následujícího oddílu rázem do popředí.

3. FORMULACE TÉMATU

Při misijním úsilí, při šíření evangelia je důležité naslouchat Božímu vedení. Apoštol Pavel šel, kam ho Bůh vedl, i když to nebylo přesně podle jeho plánů. Duch svatý je v tomto příběhu líčen jako Boží navigační systém. Pán Bůh si skrze Ducha svatého umí najít cestu k různým lidem a různými způsoby, často i dosti netradičními.

4. VYKLADAČSKÁ A KATECHETICKÁ ÚSKALÍ

- **pokyn ve snu**; Lukáš tohoto motivu často používá, aby nám dosvědčil, že prostřednictvím lidského konání se naplňuje příběh záchrany. Sám Bůh jedná a prolamuje hranice, které lidé jinak byli ochotni respektovat (židokřesťané-pohané, křesťané-Pavel, Malá Asie-Makedonie, ...). Tento motiv ale ani nelze zevšeobecnit v tom smyslu, že bychom měli začít vykládat své sny a podle nich se řídit.

- **Příběh o Lydii** ukazuje, že evangelium neoslovovalo jen nejnižší vrstvy obyvatelstva, které by v něm nalézaly útěchu uprostřed zoufalé sociální situace. Pavlovo zvěstování nebylo též myšleno ani jen k 'otrokům'. Lydie byla zámožnou obchodnicí s luxusním zbožím. Evangelium se šířilo ve všech vrstvách. A Pavel neodmítá přijmout pozvání do cizího domu, do jiné kultury a odlišných tradic.

5. OSNOVY VYPRÁVĚNÍ

a) poznámky osnova pro **mladší** školní věk:

1. Motivace
2. Pavel a Barnabáš se vydávají na cestu
3. ale nakonec jdou každý svou vlastní
4. Pavel mění plán cesty
5. a zvěstuje ženám v Makedonii
6. Lydie uvěří a Pavel se stává jejím hostem

b) osnova pro **starší** školní věk:

1. Motivace
2. Pavel a Barnabáš pokračují ve svém apoštolském poslání
3. ale každý svou vlastní cestou
4. k Pavlově skupině se přidává Timoteus
5. změna plánu, vzhůru do Evropy!
6. Tam zvěstují ženám a
7. Lydie uvěří, je Pavlem pokřtěna a všichni se stávají jejími hosty

6. METODICKÉ POKYNY K PRACOVNÍMU LISTU ZDEŇKA ŠORMA

Pro dokreslení obrázku je třeba, aby děti příběh znaly. Hodí se tedy, zařadit práci s ním až po výkladu. O kresbách dětí potom společně mluvíte. Přemýšlejte nad tím, zda je děti pojaly pouze zeměpisně-historicky, nebo zda se v jejich kresbách objevuje nějaká aplikace (touha být jenom mezi svými a držet se známého prostředí, popřípadě pracovat jen pro stávající sbory versus přijmout povolání, aby člověk vyslyšel i nouzi za jejich hranicemi). Případně můžete děti vyzvat k tomu, aby na čistý papír namalovaly, kam by asi Bůh nedovolil jít nám a kam nás naopak vede. Kresby pak pod příslušné dopravní značky můžete vystavit na nástěnce v kostele.

POMŮCKY:

Mapa, popřípadě glóbus, nakopírované části map,

křesťanské symboly nebo jejich obrázky,

papírové značky, špejle

7. LITURGICKÝ RÁMEC

Vstupní verš: Ž 111,1-2

„Haleluja. Chválu vzdávám Hospodinu celým srdcem, v kruhu přímých, v shromáždění. Činy Hospodinovy jsou velké, vyhledávané všemi, kdo zálibu v nich našli.“

Písně: viz odkaz na píseň

8. VYPRÁVĚNÍ A NÁPADY PRO PŘEDŠKOLNÍ VĚK

Pavel uměl moc hezky vyprávět o Ježíši, také o tom jak uvěřil, uměl dávat lidem dohromady. Založil spoustu sborů. A jednoho dne se rozhodl, že všechny ty sbory navštíví, že se podívá, jak se jim daří, zavzpomíná s nimi, povede bohoslužby. Původně si Pavel naplánoval, že pojedete s Barnabášem, ale pak se nějak nepohodli a tak jel se Silasem.

Když se chystáte jet na dlouhou cestu, je dobré jet s někým s kým si rozumíte.

Stalo se vám to někdy, že jste s někým chtěli jet na výlet, na tábor a pak jste se nepohodli, pohádali? Jeli jste nakonec spolu nebo ne?

Pavel s Barnabášem navštívili spoustu sborů, a díky jejich návštěvě začalo chodit víc lidí do kostela. V jednom sboru potkali Timotea, podle všeho to byl asi hodně šikovný učeník, a tak ho vzali s sebou na další cestu. Pavel, Barnabáš a Timoteus si udělali plán své cesty, říkali si: tak ještě musíme navštívit ten a ten sbor a pak ještě tenhle.

Ale stalo se něco zvláštního, Duch svatý jim nedovolil zvěstovat slovo Boží v provincii Asii a tak museli jít jinudy. Pak si zase udělali plán cesty, ale Duch svatý jim to zase nedovolil. Tak se dostali až k moři.

Víte, kdo je hlavním představitel, šéfem naší Českobratrské církve evangelické? Je to synodní senior a taky synodní kurátorka a ještě další členové synodní rady. (můžete jim ukázat fotku členů synodní rady z nějakého českého bratra např.) Oni také navštíví sbory naší církve (můžete ukázat mapku sborů naší církve, máte-li, je možné ji vytisknout na evangnetu) a povzbuzují je, mají tam bohoslužby nebo vedou s lidmi rozhovory. Pamatujete si, jestli byli také ve vašem sboru? A oni si taky dopředu plánují svoje cesty a návštěvy. A představte si, že by jim to najednou Duch svatý nedovolil, že by je poslal kam úplně jinam – třeba do nějaké chudinské čtvrti nebo do nějakého romského ghetta nebo do nějaké školy nebo školky... Kam by je třeba mohl poslat, kde lidé potěbují slyšet o Pánu Ježíši, kde se nemají dobře?

A to se přihodilo Pavlovi. Když dorazili k moři, zdál se Pavlovi sen, měl v noci vidění. Stál před ním jakýsi Makedonec (ukázat na mapě Makedonii), to znamená člověk z druhého

břehu, z Evropy a velmi Pavla prosil: „Přeplav se do Makedonie a pomoz nám!“

To byl silný sen, jak živý!

Co myslíte, co ten sen znamenal?

Pavel se ráno probudil a vůbec neváhal, hned se nalodili na loď a pluli do Makedonie, protože si byli jistí, že to byl vzkaz od Pána Boha, že je Pán Bůh posílá se svým slovem dál, do Evropy.

Myslíte, že jsou ještě místa na světě, kde vůbec lidé neslyšeli o Ježíši, o Pánu Bohu? A jsou taková místa taky u nás v ?echách, ve vaší vesnici, m?st??

Pavel s Barnabášem a Timoteem přepluli moře a dostali se do města Filipis (ukázat na mapě). Tam sice nenašli toho muže ze snu, ale našli tam spoustu žen, které se tam sešly na louce u řeky a tak jim vyprávěli o Ježíši. Byla tam také jedna hodně bohatá obchodnice, jmenovala se Lydie a ta už něco o Bohu slyšela. Pán ji otevřel srdce a ona přijala to, co Pavel zvěstoval. Uvěřila v Ježíše a nechala se pokřtít a dokonce i všichni v jejím domě a pak pozvala Pavla a Barnabáše a Timotea a možná i ostatní k sobě domů a tam je hostila.

Lydie byla první žena v Evropě, která uvěřila v Ježíše, první křesťanka.

A pak se ta zpráva o Ježíši šířila dál a dál až k nám!

Byli jste pokřtěni? Jako miminka? Nebo později? Viděli jste fotky ze svého křtu, vyprávěli vám rodiče o tom, jak jste byli pokřtěni? Pamatujete si svůj křest nebo křest vašich sourozenců, kamarádů ze sboru?

9. VYPRÁVĚNÍ A NÁPADY PRO STŘEDNÍ ŠKOLNÍ VĚK

I. MOTIVACE - JAK JE TO S NAŠÍM A BOŽÍM PLÁNOVÁNÍM

Zažili jste už, že jste měli něco krásně naplánovaného a ono se to pak nekonalo? Třeba pěkný výlet nebo cesta k dědečkovi a k babičce...? Na poslední chvíli přijdou rodiče s tím, že se musí jet jinam, nebo že se musí zůstat doma, protože přijde návštěva. To pak bývá

z velikého těšení rázem veliké zklamání.

Ale někdy se stává, že i to jiné, to nenaplánované, je nakonec krásné. Třeba že cesta jinam je zajímavá, a dokonce pěknější, než byste čekali, nebo že i s návštěvou je víc legrace, a tak je nakonec moc fajn, že to dopadlo zrovna takhle.

Změna plánů - není to vždy příjemné. Můžeme se buď přizpůsobit, nebo si tvrdohlavě trvat na svém, vztekat se, chtít všechno jen podle svého a být nešťastný z toho, že to, co jsme chtěli my, nevyšlo. Ale také se můžeme radovat z toho, co se povedlo a co se vydařilo, i když to mělo být původně jinak.

A když se na cestu k lidem se zprávou o Kristu vydával Pavel: Měl nějaké své plány, představy a přání? Docela určitě. A co když mu nevyšly? Zlobil se? A jak to vlastně je: je vůbec možné plánovat, když nakonec rozhodne Bůh? Vždyť jeho nenaplánujete!

Možná se i takhle nějak ptal Theofil Lukáše. A tak mu Lukáš začal vyprávět o jedné Pavlově cestě, na které nakonec podle jeho původních plánů nevyšlo vlastně skoro nic. Tedy podle těch lidských plánů. A přeci to nebyla cesta k ničemu, právě naopak. Pavel na ní mluvil s mnoha lidmi, založil několik sborů – jenže to nebylo tak, jak si to na začátku představoval. Boží plány byly trochu jiné.

II. PAVEL A BARNABÁŠ

Nejprve cestu plánovali Pavel a Barnabáš společně. Chtěli se podívat do míst a do měst, kde už jednou společně byli. Chtěli vidět, jak se tam lidem daří, jak rostou sbory, které pomáhali zakládat. Chtěli ty lidi tam, ale i sebe, potěšit a povzbudit. Podívat se za známými, sejít se s nimi a dál vyprávět o Ježíši těm, kteří o něm ještě neslyšeli. Jenže si to představovali každý trochu jinak. Barnabáš chtěl s sebou vzít i Jana Marka, který kus jejich první cesty prošel s nimi, ale pak se odpojil a cestu s nim nedokončil. To se nelíbilo Pavlovi, a proto už jej teď s sebou nechtěl. Nemohli se s Barnabášem dohodnout.

Nakonec to dopadlo tak, že se rozdělili. Barnabáš si vzal Jana Marka a odjel s ním ke křesťanům na Kypr. Pavel si vzal Silase, se kterým si dobře rozuměl, a vydal se na cestu podle původního plánu. A tak místo jedné misijní cesty začaly hned cesty dvě.

III. PŘIDÁVÁ SE TIMOTEUS A PLÁNY SE ZNOVU MĚNÍ

Hned na začátku cesty – bylo to v Lystře – k sobě Pavel se Silasem přivzali ještě Timotea. Procházeli město za městem, sbor za sborem, setkávali se s různými lidmi... Všude, kam přišli, podávali i zprávu o tom, na čem se dohodli na sněmu v Jeruzalémě.

Jejich putování však vůbec nebylo tak snadné, jak si to původně představovali. Nápadně často se stávalo, že nebylo možné jít tak, jak chtěli podle původního plánu. Prostě se tam nedostali. Velmi často museli měnit směr cesty, a nebyla to jen náhoda nebo nepříznivé okolnosti. V Bibli čteme, že to „Duch Ježíšův“ jim v tom bránil. Postupně to přestávali být oni, kdo určoval směr cesty. Pavel a Barnabáš se tomu podvolili. Uvědomovali si, když zvěstují Kristovo evangelium, že je správné, když je chce Kristus také vést. Věřili, že pod jeho vedením jdou správně, a to bylo důležité. A tak ve své apoštolské službě pokračovali, i když jejich vlastní plány šly stranou.

IV. DO EVROPY

Směřovali stále k moři. Zastavili se až v Troadě. Tam měl Pavel sen. Zvláštní sen. Přišel za ním Makedonec a prosil jej, aby se přeplavili za nimi do Makedonie, tedy do Evropy. Doslova říkal: „Přijď a pomoz nám!“ To už Pavel dobře věděl, že tím, kdo tentokrát jejich cestu plánuje a vede, je sám Ježíš. A tak se dlouho nerozmýšleli. Rychle si našli loď do Makedonie. Tak brzy, jak to jen bylo možné, vypluli z Troady do makedonského města Filipis. Evangelium se tedy mělo s nimi dostat zase o kus dál, z Asie do Evropy.

V. ZVĚSTOVÁNÍ ŽENÁM VE FILIPIS

V makedonském městě Filipis Pavel a jeho spolupracovníci nějaký čas zůstali. V sobotu se vypravili hledat synagogu. U řeky narazili na skupinu žen. Připojili se k nim a zvěštovali jim evangelium. Vyprávěli jim o Ježíši Kristu a ženy poslouchaly.

To byla asi jedna z těch chvil, pro které chtěl Pán Bůh Pavla a ostatní mít právě tady ve Filipis. Ženy už o Pánu Bohu něco slyšely i dříve, a tak tím pozorněji sledovaly, co jim apoštolé říkají.

VI. KŘEST LYDIE, ZAČÁTEK SBORU

Jedna z žen poslouchala zvlášť pečlivě. Jmenovala se Lydie, obchodovala s látkami. To, co Pavel zvěštoval, se dotklo přímo jejího srdce. Mluvila s Pavlem a s ostatními o své víře a pak je všechny pozvala k sobě a hned potom se nechala se všemi, kteří s ní doma žili, pokřtít. Na její naléhání se pak Pavel i se svým doprovodem u ní ubytovali. Tak právě zde, v domě této bohaté obchodnice s látkami, vznikl první křesťanský sbor v Evropě.

Tak se evangelium dostalo do Evropy vlastně navzdory Pavlovým plánům. Bůh měl plány své, a ty byly jiné. Pavel a jeho lidé se však jimi nechali vést, a tak vše pokračovalo mnohem

lépe, než čekali. Pavel, Silas i Timotheus ve Filipis ještě nějaký čas zůstali. Odtud pak evangelium, tu dobrou zprávu o Ježíši, ponesou dál, dál do Evropy.

MODLITBA

Pane Bože, děkujeme ti za to, že se o nás staráš a že máš i s námi své plány. Proto jim nerozumíme hned a někdy se nám ani trochu nelíbí. Prosíme tě, buď s námi a ukazuj nám, že i jiný plán než ten náš může být dobrý. Ukazuj nám, z čeho všeho se můžeme radovat a za co všechno můžeme děkovat. Děkujeme ti za to, že o tobě víme, za všechny ty, kteří nám tvé evangelium přinesli. Amen.

10. NÁMĚTY K ROZHOVORU, DRAMATICKÉ ZPRACOVÁNÍ, HRY:

- Před mapou (i během vyprávění) si společně s dětmi ukazujte města a místa, kudy Pavel v našem příběhu procházel a kam se odebrali Barnabáš s Markem. Můžete k tomu použít i mikrofon (třeba látkou obalenou malou pet láhev) a ptát se dětí, jestli si pamatují, jak se to místo jmenuje a co se v něm odehrálo. Děti si budou během toho, kdo odpovídá mikrofon podávat.
- Nakopírujte každému dítěti tu část mapy, kde děti bydlí a kde stojí budova (kostel) sboru. (Nemůžete-li, použijte jiné cílové místo). *Kudy nejčastěji chodíte? Jsou krátké, dlouhé, nejhezčí, zajímavé, zkrátka odlišné cesty. Je ale pouze jedna jediná ta správná? Je možné, že chodíme po různých stezkách a přesto se nakonec jednou setkají? Co myslíš? Stalo se vám to někdy?* A děti pak vymalují různými barvami cesty: tu nejkratší, nejhezčí, na které se nachází hřiště, atd.
- Mapy s namalovanými cestami můžete pak ještě použít. Nechte děti, ať vytvoří dvojice a jeden podle ní povede druhého beze slov, ale s použitím posunků či předmětů, k vytyčenému cíli. Druhý nakonec bude hádat, kam se dostal.
- *Jak se asi dříve poznávali lidé? Podle čeho Pavel se Silasem poznali, že ženy shromážděné u židovky jsou židovky a jak naopak ony mohly poznat, že ti co k nim mluví, jsou křesťané? Máte nebo nosíte vy nějaké „poznávací znamení“?*
- Vytvořte si značky s vlastními poznávacími znameními. Na papír ve tvaru trojúhelníku, čtverce, nebo kruhu si namaluje notu třeba ten, kdo má rád hudbu. Každý si namaluje vlastní značku podle toho, co ho charakterizuje. Nakonec přilepte k papírovým značkám špejle.

- možnost rozhovoru o vedení Duchem svatým a přirovnat ho dětem k navigačním systémům:

(Četli jsme, že „Duch svatý jim zabránil zvěstovat Slovo v provincii Asii a tak procházeli Frygií a krajinou galatskou. Když přišli až k Mysii, pokoušeli se dostat do Bithynie, ale Duch Ježíšův jim to nedovolil.“

Modernímu člověku, který se na svých cestách nechává vést různými přístroji a navigačními systémy, tento způsob řízení musí připadat jako totálně zastaralý a nesrozumitelný. Duch svatý, co to je? Jaký typ navigačního systému? Funguje to přes satelit nebo jinak? Je to spolehlivý?

Dnešním hitem číslo jedna mezi navigačními systémy je tzv. GPS, což je globální polohový systém, kterým určíte svoji polohu kdekoliv na zemském povrchu bez ohledu na počasí a na dobu, kdy měříte.

Kolem naší planety Země totiž krouží družice a každá družice je vybavena přijímačem a vysílačem, které slouží pro navigaci těch jedinců na zemi, kteří mají ve svých autech takovou malý přístrojek a tomu se říká GPS přijímač – ten umí přijmout signály z družic a strojovým hlasem vám diktuje, kam máte jet – teď zahni doleva, ujedeš 500 metrů a na křižovatce zahneš doprava.

Duch svatý funguje podobně. Je to Boží navigační systém, který slouží pro navigaci těch jedinců na zemi, kteří umí a chtějí přijímat Boží signály. Duch svatý je vede na jejich cestách, dává jim sílu, inspiraci, probouzí v nich víru. Moderní lidé naslouchají strojovému hlasu GPS, zatímco starověcí lidé naslouchali hlasu Božímu.)

- nakonec děti mohou hlasem napodobovat GPS a říkat, kam má Pavel podle vedení Ducha svatého jít a tím si zopakovat Pavlovu další misijní cestu

FORMA OPAKOVÁNÍ

Příběh prvního zvěstování evangelia v Evropě a založení sboru ve Filipis se odehrává pod heslem: **Všechno je jinak**. Můžeme dětem opakovat příběh a vynechávat části věty, aby jí doplnily a tak si příběh zopakovat a ještě si více uvědomit či zažít, že Pán Bůh má smysl pro humor, kterým zkouší nejen lidskou víru, ale i smysl pro humor a s ním spojenou pokoru. Pán Bůh nás neustále učí přijímat, že se věci vyvíjejí jinak, než jsme si přáli, než jsme se modlili, než jsme čekali, než se nám zdá jako správné...

Apoštolé hledají v sobotu ve Filipis židovskou modlitebnu, ale ona tam není. A tak se schází (pod širým nebem u řeky za městem). Pavel viděl ve vidění makedonského muže, který stál o pomocnou návštěvu, ale apoštolé nacházejí samé (ženy). První, kdo přijme evangelium o Kristu, by měla být asi Makedoňanka, ale ona je to (Lydie, obchodnice z Thyatiry v Malé Asii). V židovském společenství bychom očekávali předně čistokrevné Židovky, ale Lydie je původem (pohanka), bohobojící, tedy čekatelka na plné členství v židovské náboženské obci. Všechno je zkrátka jinak.

11. A JEŠTĚ SE OHLÉDNĚTE

Právě jste si prošli připravený materiál. Nyní se pokuste najít vlastní cestu, jak s materiálem pracovat. Představte si svou skupinu dětí; počet dětí; věk; místnost, ve které se scházíte; čas, který pro setkání s dětmi máte; jaké pomůcky či pracovní listy použijete aj. Zformulujte si cíl setkání, ke kterému chcete spolu s dětmi dospět. Poté si promyslete, co z přečteného materiálu použijete a co se vám naopak nehodí. (Vámi vybrané části či body si můžete sepsat v posloupnosti na papír). Tak – jak na to?

Odkaz na pracovní list

[18 Do Makedonie, Pavle](#)

Odkaz na píseň

[Jdou, stále jdou se zprávou \(SV115\)](#)

[Zachovej nám víru dobrou \(SV389\)](#)

[Vlný jsem \(SV375\)](#)

[Pane Bože, prosíme tě \(BTS32\)](#)

[Vlak Boží \(SV355\)](#)

[Kdo mě z pout mých ven vyvodí](#)

[Někdo mně vede za ruku \(SV210\)](#)

Cílová skupina

[Školní](#)

Katechetické cykly

[Pozvání na cestu - Skutky](#)

Biblický odkaz (kat)

[Skutky 15,36–16,15](#)